

НА КОРАК ДО СУНЦА

Еверест је сан сваког правог и искреног планинара алпинисте. Више од десет година бавим се пењањем које је постало саставни део мог живота. На коју год планину да одем, осећам се дивно, било то у нашој земљи или негде далеко на Хималајима. Битно је само да сам тамо, а Еверест ми дође као шлаг на тарту, каже наша саговорница која се, остваривши своје снове, нашла на корак до сунца...

Прешто више од два месеца десеточлана експедиција из Србије кренула је ка Хималајима са намером да се њени чланови попну на највишу тачку на свету – Монт Еверест. Међу њим седам који су успели да остваре тај дугогодишњи сан, била је и Драгана Рајбловић са којом смо разговарали о животном искуству које јој је донела експедиција на Монт Еверест, а које ретко који човек на свету има прилику да доживи.

□ *Када се сада осврнете на два месеца недавно проведена на Хималајима, које слике Вам прве навиру у сећање и каквом емоцијом су обојене?*

– Иде ми се опет. Два месеца сам живела сасвим другачијим начином живота, као и остали чланови експедиције, а сада сам се вратила у ову градску гужву и лудницу које ме замарају.

□ *Колико се ова експедиција разликовала, а колико наликовала на Ваше претходне доживљаје планина и њихових врхова?*

– Еверест је сан сваког правог и искреног планинара алпинисте. Више од десет година бавим се пењањем које је постало саставни део мог живота. На коју год планину да одем, осећам се дивно, било то у нашој земљи или негде далеко на Хималајима. Битно је само да сам тамо, а Еверест ми дође као шлаг на тарту.

□ *Алпинисти кажу да је на висинама изнад 8.000 метара, поред врхунских припрема, „све у глави“, док Драган Јађи-*

мовић, вођа експедиције, за Вас каже да сте „чист Зен Будизам“. Како сте успели да постигнете такво стање духа?

– То ћете морати, ипак, њега да питате, а и ја ћу! Што се тиче тога да је све у глави, ствар је у томе да ми нисмо ишли на Еверест да бисмо остварили успех или се некоме доказивали, већ нас је водило срце. Сама чињеница да се од планинарења не зарађује доказ је да новац није могао да нам буде подстрек да јуримо неке резултате.

□ *Да ли је необично да толики број (седам) чланова једне експедиције стигне до Крова света?*

– То је огроман успех пошто је просек за Еверест 25 посто излазности од укупног броја чланова експедиције. Баш због тога, најбољи светски алпинисти и вође страних експедиција одали су признање, првенствено нашем вођи Драгану Јађићу, за такав подухват. И претходна експедиција коју је организовао на шести по висини врху у свету Чо-Оју (8.201 м) имала је 90 посто изла-

зности, тако да је Србија сада водећа сила у региону што се тиче хималајског алпинизма.

Осим тога, јако сам поносна на чињеницу да се сада на светској алпинистичкој листи, где се уписују само имена оних који су се попели на врхове изнад 8.000 метара, налази и једно женско име из Србије и Југоисточне Европе. Чула сам да је та вест објављена чак и на холандској телевизији.

□ *На путу до врха виђали сте људе који су заувек остали у снегу. О чему сте у тим тренуцима размишљали и да ли сте због таквих приказа помишљали да одустанете?*

– То је Еверест са свим својим суровостима и у својој величанствености. И пре поласка страховала сам од тога како ће такви прикази психички утицати на мене јер сам знала да ћемо наилазити на њих. На великим висинама тела не могу да се распадне, јер нема бактерија и влада вечити минус. Пошто је у таквим условима физички напор сагнути се да поправите дерезе на ципелама, а камоли да тело од 70 и више килограма спусти се са ризичних вертикала, људи који страдају остављају се у планини заувек. Такве приказе доживљавала сам као опомене и упозорења да се до врха не стиже по сваку цену и да „Хималаји не опраштају грешке“.

□ *Људима који се не баве алпинизмом незамислив је специфичан начин живота у планини, без туша, тоалета, куване хране и још много тога што подразумевамо да имамо у свакодневном животу. Како се у таквим условима сналази жена окружена мушкарцима?*

– У базним камповима постоје неке импровизоване туш-кабине, док је у висинским камповима другачија прича јер тамо нема ничега. Тамо сами себи топимо снег, кувамо чај, супу, готова јела. Хладно је па се готово ни не знојимо, а ваздух је чист и прљаво се много спорије. У висинским логорима проведемо свега дан или два па опет силазимо у базне кампове. То је процес аклиматизације у коме организам прилагођавамо екстремним висинама. Због тога експедиције и трају тако дуго.

□ *Када Вам је било најтеже?*

– Најтежи су ми били физички напори пошто сам са својих 48 килограма на леђима носила једнаку тежину као и они који имају 70 и више килограма. Опрему која тежи отприлике 15 килограма преносили смо из једног висинског кампа у други и док смо, илустрације ради, у почетку висинску разлику од 850 метара прелазили за један сат, на великим висинама

било нам је потребно осам до десет сати јер смо после једног корака морали да удахнемо бар пет пута. Због тога нам је било веома напорно, све до момента када смо почели да користимо кисеоник из боца. Тада је постало мало лакше. Како нам је буџет за експедицију био ограничен, што се одразило и на број боца које смо носили, почели смо да их користимо тек на висини од 7.900 метара. Због тога сам и више поносна на наш успех јер смо се пењали у тежим условима него већина других експедиција.

Осим тога, било ми је лакше јер сам имала искуство из претходних експедиција и знала сам шта ме чека. А и шта је осам сати напора наспрам целог живота прижељкивања и наспрам ужитка који доноси врх. Битно је било да нисам имала здравствених проблема због којих бих морала да се вратим. Овако, мало се истрпи па се после ужива.

□ *О чему сте размишљали током два месеца у планини, а када нисте мислили на врх?*

– Посебан ужитак за човека јесте када се нађе негде где није приморан да разговара о темама које у граду не може да избегне. Два друга из експедиције, Милош и Марко, били су нам главни забављачи, са њима никада није било досадно. Пошто су у Хималајима прослављали рођендан, за поклон су од мене добили шарене перике које су одмах ставили на главе и одржали концерт на 6.400 метара висине лупајући штаповима у пластичне канте. Извукли су тада из шатора цео базни камп. Није баш лако викати из свег гласа на тој висини али њихов капацитет плућа је заиста задивљујући. Смишљали смо разне ствари и снимали се камером правећи филмове за нашу душу. За разлику од Београда, тамо сам могла и да на миру читам не гледајући у сат. Све у свему, да смо остали још годину дана, мислим да нам не би досадило.

□ *Италијански алпиниста Рејнолд Меснер ја на питање због чега се бави алпинизмом, одговорио „Радим то зато што сам ја себи домовина, а марамица ми је застава“. Како би гласио Ваш одговор на то питање?*

– Пењем се зато што уживам у томе, зато што се у планини осећам слободно, зато што ми тамо прија, зато што тамо не слушам људе који се свађају и вичу, жале на недостатак новца, политичаре... и зато што је лагодан живот јако досадан.

За мене су људи који се досађују, који се не одвајају од ТВ екрана, који читају жуту штампу, раде дневно по 15 сати или размишљају само где ће добро да једу, чудаци и ја их не разумем. То је мени екстремно. Ако ми у планини ризикујемо наше животе, они, водећи такав начин живота, ризикују своје здравље. А ко нема здравља, нема ни живота. ■

Сања САБИЋ